

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỒNG NAI

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

KỲ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10

NĂM HỌC 2023 - 2024

MÔN: NGỮ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian giao đề
(Đề thi có 02 trang)

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Cha kể con nghe về những ngày xưa
Cổ tích rừng sâu hoàng tử cười ngựa đi tìm công chúa
Cổ tích của cha... là khi cầm lấy bàn tay bé
Nghe tiếng trống vỗ con con thúc lồng ngực mỉm cười

Chẳng cần con là vĩ nhân đâu... cha chỉ cần con là con thôi
Biết chấp chững gọi cha, biết bi bô đòi mẹ
Biết khóc khi khó đau biết cười giòn tan khi mạnh mẽ
Biết xúc cơm ăn biết lấy nước uống khi khát miệng thôi mà

[...]

Báu vật ơi! Thương con mong mạnh
Ngủ đi chiều nay giống bão về cha đã khoá chặt then cửa
Canh cho giấc mộng vẹn tròn... ừ! Cha sợ
Làm sao dai dẳng cùng con đến hết kiếp người

Chỉ cần con là người bình thường thôi
Xin đánh đổi tất cả những gì cha có.

(Trích *Chỉ cần con là người bình thường thôi*,
Nguyễn Nân Phổ, <http://thivien.net>)

Câu 1 (0.75 điểm). Từ “Cổ tích” trong hai câu thơ *Cổ tích của cha... là khi cầm lấy bàn tay bé/ Nghe tiếng trống vỗ con con thúc lồng ngực mỉm cười* được sử dụng theo nghĩa gốc hay nghĩa chuyển? Giải thích nghĩa của từ này.

Câu 2 (0.5 điểm). Hãy nêu ít nhất hai biểu hiện cho thấy “con là con thôi” theo mong muốn của cha.

Câu 3 (0.75 điểm). Hình ảnh “giông bão” trong câu thơ *Ngủ đi chiều nay giống bão về cha đã khoá chặt then cửa* được sử dụng với ý nghĩa tu từ. Theo em, đó là phép tu từ nào? Hình ảnh ấy chỉ điều gì?

Câu 4 (1.0 điểm). Trong đoạn thơ, người cha *Chỉ cần con là người bình thường thôi*, riêng em, em muốn mình trở thành người như thế nào? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm)

Từ ý thơ *Báu vật ơi! Thương con mong mạnh/ Ngủ đi chiều nay giống bão về cha đã khoá chặt then cửa* ở phần Đọc hiểu, hãy viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) trình bày vai trò của gia đình trước những *giông bão* có thể đến với con trong cuộc sống.

Câu 2 (5.0 điểm). Học sinh được lựa chọn một trong hai câu a hoặc b để làm bài.

a. Cảm nhận tình yêu thương của ông Sáu dành cho con qua đoạn trích sau:

Đến lúc được về, cái tình người cha cứ nôn nao trong người anh. Xuống vào bến, thấy một đứa bé độ tám tuổi tóc cắt ngang vai, mặc quần đen, áo bông đỏ đang chơi nhà chòi dưới bóng cây xoài trước sân nhà, đoán biết là con, không thể chờ xuống cập lại bến, anh nhún chân nhảy thót lên, xô chiếc xuồng tạt ra, khiến tôi bị chới với. Anh bước vội vàng với những bước dài, rồi dừng lại kêu to:

- Thu! Con.

Vừa lúc ấy, tôi đã đến gần anh. Với lòng mong nhớ của anh, chắc anh nghĩ rằng, con anh sẽ chạy xô vào lòng anh, sẽ ôm chặt lấy cổ anh. Anh vừa bước, vừa khom người đưa tay đón chờ con. Nghe gọi, con bé giật mình, tròn mắt nhìn. Nó ngơ ngác, lạ lùng. Còn anh, anh không ghìm nổi xúc động. Mỗi lần bị xúc động, vết sẹo dài bên má phải lại đỏ ửng lên, giật giật, trông rất dễ sợ. Với vẻ mặt xúc động ấy và hai tay vẫn đưa về phía trước, anh chậm chậm bước tới, giọng lắp bắp run run:

- Ba đây con!

- Ba đây con!

Con bé thấy lạ quá, nó chớp mắt nhìn tôi như muốn hỏi đó là ai, mặt nó bỗng tái đi, rồi vụt chạy và kêu thét lên: "Má! Má!". Còn anh, anh đứng sững lại đó, nhìn theo con, nỗi đau đớn khiến mặt anh sầm lại trông thật đáng thương và hai tay buông xuống như bị gãy.

(Trích Chiếc lược ngà, Nguyễn Quang Sáng, Ngữ văn 9, tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016)

b. Phân tích đoạn thơ sau để làm rõ những mong muốn người cha đặt nơi con:

Người đồng mình thương lắm con ơi .
Cao đo nỗi buồn .
Xa nuôi chí lớn .
Dẫu làm sao thì cha vẫn muốn .
Sống trên đá không chê đá gập ghềnh .
Sống trong thung không chê thung nghèo đói .
Sống như sông như suối .
Lên thác xuống ghềnh .
Không lo cực nhọc .
Người đồng mình thô sơ da thịt .
Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con .
Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương .
Còn quê hương thì làm phong tục .

Con ơi tuy thô sơ da thịt
Lên đường
Không bao giờ nhỏ bé được
Nghe con.

(Trích Nói với con, Y Phương, Ngữ văn 9, tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016)

- HẾT -

Họ và tên thí sinh:

Số báo danh

Chữ ký của giám thị 1:

.....